

**นโยบายและขั้นตอน
การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
(ฉบับปรับปรุง)**

พ.ศ. 2569

**หน่วยตรวจสอบภายใน
เทศบาลตำบลหนองเสม็ด
อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด**

นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลหนองเสม็ด

หน่วยตรวจสอบภายใน มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบและปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความรอบคอบเที่ยงผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติ การตรวจสอบภายในจึงเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญของฝ่ายบริหารในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานกระบวนการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในของหน่วยงาน โดยสามารถนำผลการตรวจสอบภายในไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในของเทศบาลตำบลหนองเสม็ดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงาน จึงได้กำหนดนโยบายและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติ

๑. คำนิยาม

❖ การตรวจสอบภายใน หมายถึง

กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

❖ การให้ความเชื่อมั่น หมายถึง

การตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้ซึ่งการประเมินผลอย่างเป็นอิสระโดยการปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐ เช่น การตรวจสอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ความมั่นคง ปลอดภัยของระบบต่าง ๆ และการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การบัญชี เป็นต้น

❖ การบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services) หมายถึง

การบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงานและขอบเขตของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยรับตรวจ และมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยงาน โดยการกำกับการดูแลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานให้ดีขึ้น เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำเรื่อง “การปฏิบัติงานควบคุมการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินทางราชการ”

/ความเป็นอิสระ...

❖ **ความเป็นอิสระ** หมายถึง

ผู้ตรวจสอบภายใน ไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัด อันมีผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน และการเสนอความเห็นตามหน้าที่ความรับผิดชอบด้านงานตรวจสอบ ซึ่งความเป็นอิสระเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่

❖ **ความเที่ยงธรรม** หมายถึง

ผู้ตรวจสอบภายใน ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความเชื่อมั่นในผลงาน มีทัศนคติที่ปราศจากความลำเอียง และไม่อยู่ภายใต้การชักนำจากผู้อื่นหรือไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัว/ความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น เข้ามา มีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงานอันจะเป็นอุปสรรคต่อความเที่ยงธรรม

❖ **จรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบภายใน** หมายถึง

การปฏิบัติงานภายใต้กรอบความประพฤติอย่างเหมาะสมต่อวิชาชีพการตรวจสอบภายใน ซึ่งผู้ตรวจสอบภายในทุกคนปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม การปกปิดความลับ และการมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่

❖ **จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน** หมายถึง

หลักการพื้นฐานในการประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ เปี่ยมด้วยคุณภาพ

๒. กฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องศึกษาทำความเข้าใจกับกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน อย่างถ่องแท้ ซึ่งข้อกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ดวนมาก ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๑๒๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

๒. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว๑๑๘ ลว ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒)

๓. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔ (ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว๑๐๗ ลว ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๔. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖ (ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๕๕ ลว. ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖)

/๓. นโยบาย...

๓. นโยบายการตรวจสอบภายใน

๑) ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตามตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานภาครัฐ และปฏิบัติตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติงานที่กำหนด

๒) ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มีความเป็นอิสระเที่ยงธรรม โปร่งใส ยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และเที่ยงธรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในเรื่องที่ทำการตรวจสอบ

๓) ผู้ตรวจสอบภายในจัดให้มีการประชุมหารือหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม การจัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และลักษณะของ ความเสื่อมเสียจากความเป็นอิสระ และความเที่ยงธรรม

๔) ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติ และให้หมั่นศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๕) ผู้ตรวจสอบภายในมีการติดตามประเมินผลในระหว่างที่งานดำเนินไป โดยได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบทานการควบคุมดูแล การอนุมัติการปฏิบัติงาน

๖) ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานต่อหน่วยรับตรวจในลักษณะให้คำปรึกษาแนะนำหรือเสนอแนะ แนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพิ่มมากยิ่งขึ้น มิใช่เป็นการจับผิด

๗) ผู้ตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ข้อมูลจากผลการประเมินจากภายใน และการสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากหน่วยรับตรวจ เพื่อให้งานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นที่ยอมรับของผู้บริหารและหน่วยรับตรวจ

๘) ผู้ตรวจสอบภายในจะไม่ทำการตรวจสอบงานที่ตนเองเป็นผู้ปฏิบัติหรือดำเนินการภายใน ๑ ปี เพื่อมิให้เสียความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการตรวจสอบ

๙) การปฏิบัติงานตรวจสอบจะเป็นลักษณะเชิงสร้างสรรค์และรัดกุม มีประสิทธิภาพประสิทธิผล เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน

๑๐) ผู้ตรวจสอบภายในต้องเสริมสร้างความสามัคคีและทำงานเป็นทีม เพื่อมุ่งผลสำเร็จ ของงานตรวจสอบ รวมถึงการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๑๑) ผู้ตรวจสอบภายในไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือความสัมพันธ์ใด ๆ ที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับผลประโยชน์ของทางราชการ ไม่กระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดอคติ ลำเอียง รวมทั้งต้องไม่รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างอิสระ และเที่ยงธรรม และในกรณีที่มีเหตุหรือข้อจำกัดที่มีนัยสำคัญ ที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระและเที่ยงธรรม จะต้องเปิดเผยถึงสาเหตุหรือข้อจำกัดที่มีนัยสำคัญดังกล่าวให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามความเหมาะสม โดยลักษณะของการเปิดเผยสาเหตุหรือข้อจำกัดให้เป็นไปตามที่กำหนด

/๑๒) การเก็บรักษา...

๑๒) การเก็บรักษาข้อมูล ให้มีการจัดเก็บฐานข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานบริการให้ความเชื่อมั่นและงานบริการให้คำปรึกษา ไม่ว่าจะข้อมูลจะถูกเก็บอยู่ในสื่อรูปแบบใด ทั้งนี้ ข้อกำหนดในการเก็บรักษาข้อมูล ต้องสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน กฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้จัดเก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

๑๓) การเผยแพร่และการนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานบริการให้ความเชื่อมั่นและการบริการให้คำปรึกษาให้กับบุคคลภายในและภายนอกที่ร้องขอ ต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่นก่อน

๑๔) กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีได้ ผู้ตรวจสอบภายในสามารถปรับแผนการตรวจสอบได้ตามความเหมาะสม

๑๕) ผู้ตรวจสอบภายในมีการรายงานผลการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

๑๖) ผู้ตรวจสอบภายในมีการประเมินการควบคุมภายในด้านการเงินว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมในการป้องกันการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

๑๗) ผู้ตรวจสอบภายในได้มีการประเมินความเสี่ยงของการเกิดการทุจริตและประเมินแนวทางในการบริหารจัดการการทุจริตของหน่วยงาน

๑๘) รายงานของหน่วยตรวจสอบภายในมีข้อเสนอแนะที่ทำให้มีการปรับปรุงกระบวนการควบคุมภายในของหน่วยงาน

๑๙) ผู้ตรวจสอบภายในมีการตรวจสอบระบบการร้องเรียนของหน่วยงาน

๒๐) ผู้ตรวจสอบภายในมีการให้ความเห็นต่อความเพียงพอด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศขององค์กร

๒๑) ผู้ตรวจสอบภายในมีการประเมินตนเอง (Self - Assessment) ในปีที่ผ่านมา

๒๒) ผู้ตรวจสอบภายในพึงศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาตนเอง และนำความรู้ทักษะและประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๔. นโยบายการเก็บรักษาข้อมูล

๑) จำกัดการเข้าถึงข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและรายงานการตรวจสอบงานให้ความเชื่อมั่นและงานให้คำปรึกษา โดยให้รับรู้ได้เฉพาะผู้บริหาร และหน่วยรับตรวจ และแจ้งให้พนักงานทราบว่าเป็นเอกสารที่มีชั้นความลับและมีข้อจำกัดในการนำไปใช้

๒) กรณีหน่วยงานภายนอกขอใช้ข้อมูลผลการตรวจสอบภายใน เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการตรวจสอบ จะต้องมีหนังสือหรือเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรในการขอข้อมูล และต้องได้รับความเห็นชอบจากนายกเทศมนตรีตำบลหนองเสม็ด หรือหลังมีการปรึกษาฝ่ายกฎหมายก่อนตามความเหมาะสม

๓) จัดระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลไว้ในสถานที่จัดเก็บปลอดภัย

๕. วิธีปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผนการตรวจสอบและการวางแผนการปฏิบัติงาน

๑. สํารวจข้อมูลเบื้องต้น เพื่อทำความเข้าใจในงานของหน่วยรับตรวจ ซึ่งจะต้องเลือกมาตรวจสอบ เช่น โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน อัตรากำลัง นโยบาย ภารกิจ ผลการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรค เป็นต้น โดยศึกษาจากเอกสารการประชุมหารือกับผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ การสอบถามหรือรายงานผลการตรวจสอบครั้งก่อน หรือรายงานผลจากหน่วยงานตรวจสอบภายนอก

๒. ประเมินผลระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจที่ได้จัดทำตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้ทราบถึงความเพียงพอเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการตรวจสอบให้เหมาะสมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓. การประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนการตรวจสอบ ซึ่งจะช่วยให้การพิจารณาถึงความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลให้การทำงานนั้นไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหน่วยงานหากพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเสี่ยงในระดับสูงก็ควรวางแผนการตรวจสอบทันทีหรือตรวจสอบในปีแรกโดยสามารถเลือกประเมินความเสี่ยงระดับหน่วยงานหรือระดับกิจกรรม หรือทั้งระดับหน่วยงานและระดับกิจกรรมตามความเหมาะสมกับศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งประกอบด้วย การระบุปัจจัยเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการจัดลำดับความเสี่ยง รวมถึงการจัดทำบัญชีรายการความเสี่ยง

๔. จัดทำแผนการตรวจสอบระยะยาวและแผนการตรวจสอบประจำปี เสนอให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในเดือนกันยายน โดยแผนการตรวจสอบระยะยาวมีระยะเวลา ๓ - ๕ ปี ซึ่งจะต้องกำหนดให้ครอบคลุมทุกภารกิจที่สำคัญของหน่วยรับตรวจ และแผนการตรวจสอบประจำปีซึ่งมีระยะเวลา ๑ ปี โดยจะต้องจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีให้สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบระยะยาว

๕. จัดทำแผนปฏิบัติงานตรวจสอบ (Engagement Plan) โดยผู้ตรวจสอบภายในกำหนดแนวทางการตรวจสอบที่สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบประจำปี เป็นการวางแผนล่วงหน้าก่อนเข้าทำการตรวจสอบให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการปฏิบัติงานตรวจสอบให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และเสนอหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน/ผู้ตรวจสอบภายในให้ความเห็นชอบ ซึ่งสาระสำคัญที่ควรกำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ ประกอบด้วย เรื่องที่ตรวจประเด็นที่ตรวจ วัตถุประสงค์ของการตรวจ วิธีการตรวจ ขอบเขตการปฏิบัติงาน แนวทางการปฏิบัติงาน แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบ การตรวจสอบ ประเมินการเวลาที่ใช้ตรวจ ผู้สอบทาน กระดาษทำการอ้างอิง

ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติงานตรวจสอบ

๑. ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตรวจสอบ

๑. จัดทำตารางการปฏิบัติงานตรวจสอบในรายละเอียดของงานตรวจสอบแต่ละงานหรือกิจกรรม โดยกำหนดวันเวลาและผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบแต่ละหน่วยรับตรวจและกิจกรรมการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปี และแจ้งกำหนดการเข้าตรวจสอบพร้อมทั้งรายการเอกสารหลักฐานที่ให้จัดเตรียมสำหรับการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจทราบ

๒. ตรวจสอบศึกษาข้อมูลของหน่วยรับตรวจ เช่น ภารกิจ ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ กระจายทำการ รายงานผลการตรวจสอบจากหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานตรวจสอบภายนอก และผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของครั้งก่อน เป็นต้น รวมถึงต้องศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ หนังสือสั่งการที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๒. ระหว่างการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๑. เมื่อถึงหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบภายในเริ่มปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยการประชุมเปิดงานตรวจสอบระหว่างผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบกับผู้รับตรวจที่เกี่ยวข้อง โดยให้หัวหน้าทีมตรวจสอบ/ผู้ตรวจสอบอธิบายแจ้งวัตถุประสงค์รายละเอียดขอบเขตและวิธีการตรวจสอบให้ผู้รับตรวจทราบ ทั้งนี้การเปิดงานตรวจสอบ สามารถจัดทำหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยรับตรวจเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์รายละเอียดขอบเขตและวิธีการตรวจสอบให้ผู้รับตรวจทราบ

๒. ปฏิบัติงานตรวจสอบตามแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบ (Engagement Plan) โดยเลือกวิธีการตรวจสอบและเทคนิคการตรวจสอบให้เหมาะสมในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

๓. จัดทำกระดาษทำการ (Working Paper) ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงการปฏิบัติงานที่สำคัญของผู้ตรวจสอบว่าได้กระทำด้วยความรอบคอบ และเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบ และใช้เป็นหลักฐานสนับสนุนความเห็นเกี่ยวกับข้อสรุปหรือข้อตรวจพบของผู้ตรวจสอบ สารสำคัญของกระดาษทำการที่ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำขึ้น ได้แก่ ชื่อหน่วยรับตรวจโครงการตรวจสอบ/รหัสงานตรวจสอบ ชื่อกระดาษทำการ งวดที่รับตรวจ แหล่งที่มาของข้อมูล วัตถุประสงค์ ในการจัดทำ วิธีการตรวจสอบที่ใช้รหัสกระดาษทำการ ชื่อผู้จัดทำและวันที่จัดทำ ชื่อผู้สอบทานและวันที่สอบทานสรุปผลการตรวจสอบ และข้อสังเกตต่าง ๆ ที่พบจากการตรวจสอบ

แนวทางการจัดทำกระดาษทำการ เริ่มจากการวางแผนการจัดทำกระดาษทำการไว้ล่วงหน้าก่อนดำเนินการตรวจสอบ จากนั้นรวบรวมรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการตรวจสอบและรวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ และนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบมาบันทึกในแบบฟอร์มกระดาษทำการที่กำหนด ทั้งนี้ควรจัดให้มีการสอบทานกระดาษทำการ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ามีการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอในการสรุปผลการตรวจสอบ

๓. เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจสอบ

๑) รวบรวมกระดาษทำการ และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้ครบถ้วน โดยให้หัวหน้าทีม/ผู้ตรวจสอบภายในสอบทานความครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานตรวจสอบที่กำหนด รวมถึงกระดาษทำการและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปประเด็นข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบ

๒) ประชุมปิดงานตรวจสอบ เพื่อแจ้งให้ผู้รับตรวจที่เกี่ยวข้องทราบถึงประเด็นข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับตรวจได้ชี้แจงและยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ การปิดงานตรวจสอบ สามารถจัดทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยรับตรวจ เพื่อแจ้งประเด็นข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ ตลอดจนการสอบถามความเห็นในประเด็นข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะดังกล่าว

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำรายงานและติดตาม

๑) การจัดทำรายงานเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขต วิธีการปฏิบัติงาน และข้อมูลจากผลการตรวจสอบทั้งหมดทุกขั้นตอน สรุปข้อบกพร่องที่ตรวจพบประเด็น ความเสี่ยงที่สำคัญและการควบคุม รวมถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณา สั่งการ และส่งสำเนารายงานผล ให้แก่หน่วยรับตรวจเพื่อรับทราบและดำเนินการแก้ไขปรับปรุงต่อไป

๑.๑) เสนอร่างรายงานผลการตรวจสอบให้หัวหน้าผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อสอบทานความ ถูกต้องสมบูรณ์ภายใน ๓๐ วันทำการ

๑.๒) เสนอรายงานผลการตรวจสอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบและพิจารณาสั่งการ ให้หน่วยรับตรวจดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายใน

๒) การติดตามผล เพื่อให้ทราบว่าหน่วยรับตรวจได้มีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะของหน่วยตรวจสอบภายในตามที่ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งการให้ดำเนินการหรือไม่

๒.๑) เมื่อหน่วยรับตรวจแจ้งผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้ผู้ ตรวจสอบภายในที่มีความรับผิดชอบในการสอบทานตรวจความครบถ้วนถูกต้องให้ครบทุกประเด็นโดยดูจากเอกสาร หลักฐานการปรับปรุงแก้ไขประกอบเพื่อยืนยันในการดำเนินการ

๒.๒) เสนอผลการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารท้องถิ่นทราบ

๒.๓) กรณีที่หน่วยรับตรวจไม่รายงานผลหรือรายงานผลไม่ครบถ้วน ให้ผู้ตรวจสอบภายใน จัดทำหนังสือแจ้งหน่วยรับตรวจทราบ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระบบการติดตามรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ

๓) การกำหนดระบบการติดตามรายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

๓.๑) เมื่อครบกำหนด ๓๐ วันนับจากวันที่หน่วยรับตรวจได้รับรายงานผลการตรวจสอบ และหน่วยรับตรวจยังไม่รายงานผลการดำเนินการ ให้ผู้ตรวจสอบภายในติดตามทวงถาม โดยให้หน่วยรับตรวจ ดำเนินการและรายงานผลภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือ

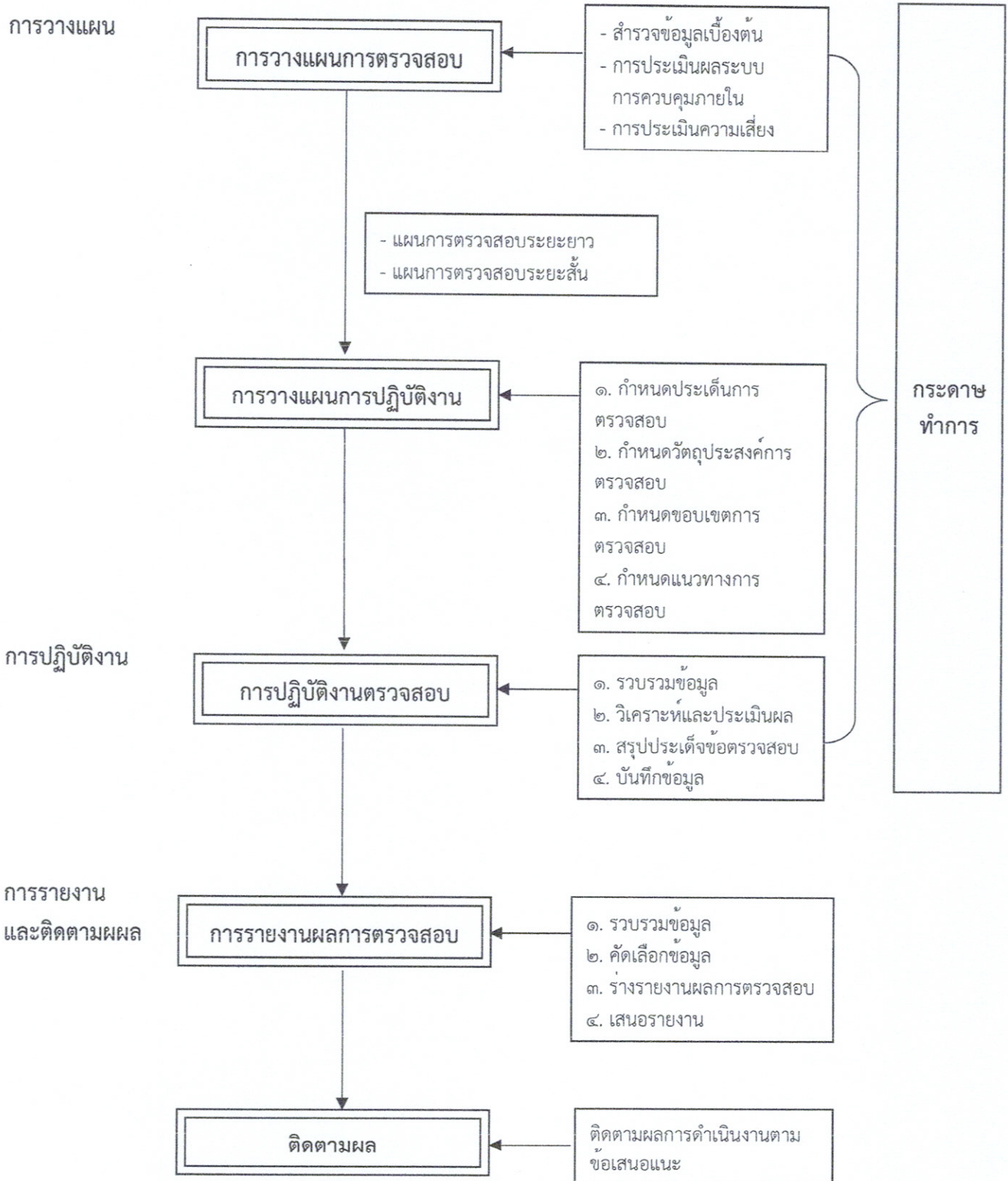
๓.๒) หากหน่วยรับตรวจไม่รายงานผลภายในเวลาตามข้อ ๓.๑ ให้ผู้ตรวจสอบภายใน ติดตามทวงถามอีกครั้ง โดยให้หน่วยรับตรวจรายงานผลภายใน ๑๕ วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือ

๓.๓) กรณีได้ดำเนินการตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ แล้ว แต่หน่วยรับตรวจยังไม่ดำเนินการ รายงานผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือดำเนินการแล้วแต่ยังไม่ครบถ้วน ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานผู้บริหาร ท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางให้หน่วยรับตรวจดำเนินการให้ครบถ้วน หรือยุติการติดตาม หรือติดตามพร้อมกับการ เข้าตรวจสอบในคราวต่อไป แล้วแต่กรณี โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารท้องถิ่น

๔) ให้จัดทำทะเบียนคุมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ และการดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ของหน่วยรับตรวจ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการตรวจสอบ ประจำปีของหน่วยตรวจสอบภายใน เสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่นทราบ

/กระบวนกร...

กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Process)

/๖. บทบาท...

๖. บทบาทหน้าที่ของหน่วยตรวจสอบภายในที่เหมาะสม

หน่วยตรวจสอบภายในควรมีความเป็นอิสระในหน้าที่ ไม่ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการบริหาร และไม่ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริง อย่างไรก็ตามสามารถให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะได้ตามความเหมาะสม

(นายจิรวุฒิ ศิริสุนทร)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลหนองเสม็ด

วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๙